

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

16 листопада 2023 року

**Біла Церква
2023**

УДК 636.09:378-053.6:001(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Зубченко В.В., канд. екон. наук.

Власенко С.А., д-р вет. наук.

Шаганенко Р.В., канд. вет. наук.

Качан Л.М., канд. с.-г. наук.

Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук.

Наукові пошуки молоді у XXI столітті. Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників (Біла Церква, 16 листопада 2023 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2023. – 160 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

атрофічний та особливі форми, тобто хімічний, гранулематозний, еозинофільний, радіаційно-асоційований, лімфоцитарний та інфекційний [3].

У ветеринарній медицині рекомендації, розроблені Групою стандартизації шлунково-кишкового тракту Всесвітньої асоціації ветеринарів дрібних тварин (WSAVA), є єдиними доступними стандартами для ендоскопічної та гістопатологічної оцінки гастриту собак і кішок. Ці рекомендації дають змогу кількісно та якісно оцінити макроскопічні зміни, які виявляються за допомогою ендоскопії, а також оцінити якість та тяжкість мікроскопічних змін у слизовій оболонці шлунку [4]. Однак ці стандарти не часто застосовуються гастроентерологами-собаками та котами, як показано в кількох публікаціях на цю тему, в яких вони використовуються. Ситуація ускладнюється ще й тим, що різні гастроентерологи діагностують гастрит за різними системами класифікації.

Отже, оскільки немає загального стандарту для кількісної та якісної оцінки змін, що впливають на слизову оболонку шлунку у собак з гастритом, ми мали на меті застосувати та оцінити корисність Сіднейської системи для діагностики гастриту у собак і порівняти тяжкість уражень, що спостерігаються під час ендоскопічного дослідження з тими, що виявляються при гістопатологічному дослідженні зразків слизової оболонки шлунку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Canine gastric pathology: a review / I. Amorim et al. J Comp Path. 2016.
2. Correlation between endoscopic and histopathological findings in dogs with chronic gastritis / E.C. Colakoğlu et al. J Vet Res. 2017.
3. The concordance between endoscopic and histological diagnosis in 114 dogs affected by gastric disease / M.C. Marchesi et al. Vet Ital. 2017.
4. Histopathological standards for the diagnosis of gastrointestinal inflammation in endoscopic biopsy samples from the dog and cat: a report from the World Small Animal Veterinary Association Gastrointestinal Standardization Group / M.J. Day et al. J Comp Path. 2008.
5. Interobserver variation among histopathologic evaluations of intestinal tissues from dogs and cats / M.D. Willard et al. J Am Vet Assoc. 2002.
6. The WSAVA International Gastrointestinal Standardization Group et al. Endoscopic, biopsy, and histopathologic guidelines for the evaluation of gastrointestinal inflammation in companion animals / R.J. Washabau et al. J Vet Intern Med. 2010.
7. Tytgat G.N.J. The Sydney System: endoscopic division Endoscopic appearances in gastritis/duodenitis. J Gastroenterol Hepatol. 1991.

УДК: 619:591.145:612

ПОКОТИЛО А.В., студентка

Науковий керівник – **ПОРОШИНСЬКА О.А.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

pokotylo.a.v@gmail.com

МЕТОДИ ЛІКУВАННЯ ІДІОПАТИЧНОЇ ЕПІЛЕПСІЇ У СОБАК

Епілепсія це неврологічне захворювання у собак, лікування якої часто ускладнюється виникненням лікарсько-стійкої епілепсії та кластерних судом. Тому перспективним доповненням до стандартного лікування, є застосування альтернативних методів.

Ключові слова: собаки, епілепсія, судоми, лікування, протисудомні засоби.

У головному мозку кожної тварини в умовах нормального функціонування виникають електричні імпульси. Одним з найбільш загадкових та невивчених нейрологічних захворювань, яке може вражати не лише людей, але й тварин, зокрема собак є епілепсія. Ідіопатична епілепсія у собак є станом, який характеризується стійкою схильністю до спонтанних періодичних епілептичних нападів та вимагає серйозного лікування та догляду.

Тому метою роботи було проведення аналізу сучасних літературних даних з метою поглибленого вивчення методів лікування ідіопатичної епілепсії у собак.

З метою вивчення цього питання було проведено пошук та аналіз відповідних наукових статей. Пошук здійснювався на сайті PubMed та ScienceDirect за використання

наступних ключових слів – собаки, епілепсія, судом, лікування. Для аналізу відбирали оригінальні та оглядові статті в наукових виданнях опубліковані в 2021–2023 роках.

Швидке та ефективне лікування препаратами першої лінії має першорядне значення. Бензодіазепіни (БЖД) використовуються як препарати першої лінії на основі їх високої ефективності та швидкого початку дії. Автори [2] звернули увагу на різні шляхи введення БЖД, такі як пероральний, внутрішньовенний, внутрішньом'язовий, ректальний та інтраназальний. Інтраназальний шлях є єдиним шляхом, який забезпечує прямий шлях до мозку, а також непрямий шлях. Решта шляхів досягають головного мозку опосередковано через системний кровообіг, що проходить через гематоенцефалічний бар'єр. Пероральний та ректальний шляхи піддаються печінковому метаболізму, хоча ректально препарати потенційно можуть уникнути метаболізму першого проходження. Тому інтраназальне застосування ліків стає все більш популярним завдяки та забезпечують потенційні переваги перед іншими шляхами введення ліків в управлінні епілепсією у собак.

Лікування часто ускладнюється виникненням лікарсько-стійкої епілепсії та кластерних судом у собак з ідіопатичною епілепсією. Метою дослідження Kriechbaumer S. та співавт. [6] було порівняти протисудомну ефективність та переносимість двох додаткових стратегій лікування у собак з лікарсько-стійкою ідіопатичною епілепсією. Двадцять шість собак (середній вік 5,5 років, середня частота нападів 4/місяць) отримували або додаткове лікування прегабаліном (PGB) 4 мг/кг двічі на добу (14 собак), або збільшення дози додаткового лікування леветирацетамом (LEV) (12 собак). Дві собаки в групі PGB (14,3%; 2/14) і одна собака в групі LEV (8,3%; 1/12) досягли успіху в лікуванні з тривалими інтервалами без судом від 122 до 219 днів, але потім рецидивували до частоти ранніх нападів через 10 місяців після включення у дослідження. Ці результати окреслюють необхідність досліджень кращих стратегій лікування у собак з лікарсько-стійкою епілепсією.

Багато досліджень показують, що метаболізм глюкози в епілептичних областях мозку може бути порушений. Дефіцит енергії може спровокувати деполяризацію нейронів і генерацію судом. Результати отримані авторами [1, 4] свідчать про те, що дієта, збагачена тригліцеридами середнього ланцюга (МСТ), у вигляді дієтичної добавки (DS) олії МСТ (збагаченою октаноевою та декановою кислотами, а також кетоновими тілами (як допоміжна енергія мозку)), яка складала 9% від загального споживання калорій застосовувалася протягом 3 місяців, покращувала когнітивні функції у літніх собак та контроль судом у собак при епілепсії в порівнянні з контрольною олією. Тому добавки МСТ можуть бути перспективним доповненням до стандартного фармакологічного лікування собак.

Як альтернатива традиційним методам лікування розладів здоров'я у собак і котів все частіше досліджується використання Каннабідіолу (КБР). На думку дослідників [3, 8] у тварин-компаньйонів КБР, має хороший профіль біодоступності з невеликою кількістю побічних ефектів. Одне клінічне випробування у собак з ідіопатичною епілепсією з лікарською стійкістю не підтвердило різниці в частоті нападів між групою КБР та групою плацебо, тоді як в іншому перехресному дослідженні зниження частоти епілептичних нападів було виявлено на $\geq 50\%$ зниження частоти епілептичних нападів у 6 з 14 собак на етапі лікування, зниження, яке не спостерігалось під час фази плацебо. Тому виходячи з сучасного стану знань, неможливо надати чіткі рекомендації щодо використання КБР при собачій епілепсії.

Багатообіцяючі результати в медицині, такі як зменшення судом, зниження частоти раптової незрозумілої смерті при епілепсії та поліпшення якості життя, привели нейростимуляцію в центр уваги ветеринарії як терапевтичного варіанту лікування. В дослідженнях Nowakowska M. та співавт. [7] підкреслюється недавній прогрес у неінвазивних методах для лікування судом у собак, таких як повторювана транскраніальна магнітна стимуляція та транскутанна стимуляція блукаючого нерва.

Ветеринарна нейрохірургія є новим і складним напрямком лікування собак із стійкою епілепсією. Дані наведені Hasegawa D та співавт. [5] вказують на те, що хірургія внутрішньочерепної епілепсії, як правило, класифікується на резекційну хірургію, представлену кортикальною резекцією, лобектомією та лезіонектомією, а також операцією з від'єднання, такою як каллозотомія тіла та множинна субпіяльна транзекція. У собак з лікарсько-стійкою епілепсією каллозотомія тіла доступна як операція з відключення при генералізованій епілепсії. Однак інші види операцій з відключення та резекції при

вогнищевій епілепсії обмежуються експериментальними дослідженнями на лабораторних собаках та/або повідомленнями про такі випадки, як видалення пухлини або енцефалоцеле, без епілептогенних доказів.

Отже, ідіопатична епілепсія є складною проблемою, яка поширена серед собак різних порід та вікових груп. Поряд з медикаментозним лікуванням, застосування альтернативних методів, таких як спеціальна дієта, фізіотерапія, нейрохірургія, можуть бути корисними для досягнення кращого контролю над судомами. Однак, незважаючи на різноманітну кількість підходів до лікування даної патології, все ще не знайдено єдиного способу, який би повністю позбавив тварину від нападів. У світлі цього, розробка та вдосконалення методів лікування стають надзвичайно важливим завданням для ветеринарної медицини.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Medium-chain triglycerides dietary supplement improves cognitive abilities in canine epilepsy / B.A. Berk et al. *Epilepsy Behav.* 2021. 114(Pt A):107608. DOI:10.1016/j.yebeh.2020.107608. Epub 2020 Nov 30. PMID: 33268017.
2. Charalambous M., Volk H.A., Van Ham L., Bhatti S.F.M. First-line management of canine status epilepticus at home and in hospital-opportunities and limitations of the various administration routes of benzodiazepines. *BMC Vet Res.* 2021. 17 (1). 103 p. DOI:10.1186/s12917-021-02805-0. PMID: 33663513; PMCID: PMC7934266.
3. Corsato Alvarenga I., Panickar K.S., Hess H., McGrath S. Scientific Validation of Cannabidiol for Management of Dog and Cat Diseases. *Annu Rev Anim Biosci.* 2023. 11. P. 227–246. DOI:10.1146/annurev-animal-081122-070236. PMID: 36790884.
4. Dietary medium chain triglycerides for management of epilepsy: New data from human, dog, and rodent studies / F.Y. Han et al. *Epilepsia.* 2021. 62 (8). P. 1790–1806. DOI:10.1111/epi.16972. Epub 2021 Jun 25. PMID: 34169513; PMCID: PMC8453917.
5. Hasegawa D., Saito M., Kitagawa M. Neurosurgery in canine epilepsy. *Vet J.* 2022. 285:105852. DOI: 10.1016/j.tvjl.2022.105852. Epub 2022 Jun 16. PMID:35716888.
6. Dose Increase in Levetiracetam Add-On Treatment: A Real-Life Trial in Dogs With Drug-Resistant Epilepsy / S.R.P. Kriebbaum et al. *Front Vet Sci.* 2022. 9:910038. DOI:10.3389/fvets.2022.910038. PMID: 35873699; PMCID: PMC9298511.
7. Neurostimulation as a Method of Treatment and a Preventive Measure in Canine Drug-Resistant Epilepsy: Current State and Future Prospects / M. Nowakowska et al. *Front Vet Sci.* 2022. 9:889561. doi: 10.3389/fvets.2022.889561. PMID: 35782557; PMCID: PMC9244381.
8. Potschka H., Bhatti S.F.M., Tipold A., McGrath S. Cannabidiol in canine epilepsy. *Vet J.* 2022 290:105913. DOI:10.1016/j.tvjl.2022.105913. Epub 2022 Oct 6. PMID: 36209995.

УДК 636.8.09:616.311.2-002

ЧЕРЕШНЮК О.В., магістрант

Науковий керівник – **КОЗІЙ В.І.**, д-р. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ceresnuko@gmail.com

ЛІКУВАННЯ ХРОНІЧНОГО ГІНГІВОСТОМАТИТУ У КОТІВ

Застосування мезенхімальних стромальних клітин для лікування хворих на хронічний гінгівостоматит котів є ефективним та безпечним.

Ключові слова: хронічний гінгівостоматит, гінгівостоматит, стромальні клітини, лікування, інфекція

На сьогоднішній день у вітчизняних літературних джерелах недостатньо інформації стосовно хронічного гінгівостоматиту у котів, а саме його лікування. На мою думку, терапія цього захворювання в Україні, за останній час, майже ніяк не розвинулась. Тому метою даного есе є висвітлення сучасних методів лікування цієї хвороби, які використовуються у всьому світі.

Мною було проведено пошук та аналіз наукових статей, для вивчення цього питання. Пошук проводив на сайті PubMed за використання наступних ключових слів – хронічний гінгівостоматит, гінгівостоматит, стромальні клітини, лікування, інфекція. Для аналізу відбирав оригінальні статті опубліковані в 2020-2023 роках.